

ONTHULLING GEDENKRAAM STICHTING FRIESLAND 1940-1945

Op donderdag 6 mei 2021 zal op de eerste verdieping van celblok H de plechtige onthulling plaatsvinden van een gedenkraam dat herinnert aan het werk van de Stichting Friesland 1940-1945. Het markeert tevens het 75-jarig bestaan van 'De Stichting'. De plechtigheid begint om 16.15 uur en zal live uitgezonden worden door Omrop Fryslân en ongeveer een half uur duren. De onthulling zal verricht worden door Commissaris van de Koning in Friesland de heer Brok, burgemeester van Leeuwarden de heer Van Haersma Buma en Renske Rosier.

Vijfenzeventig jaar de belofte gestand gedaan

De Stichting Friesland 1940-1945 heeft het initiatief genomen om in het kader van 76 jaar Vrijheid een monument in de vorm van een glas-in-lood aan de provincie Fryslân te schenken. De Stichting, op 6 mei 1946 opgericht, heeft als primaire taak het verzorgen van de nagelaten betrekkingen van verzetsmensen uit de Tweede Wereldoorlog. Dat hadden de illegale werkers elkaar onderling beloofd: we zullen altijd zorgen voor degenen die je achterlaat. Voor de uitvoering van die belofte is op zes mei 1946 de Stichting Friesland 1940-1945 opgericht. Nu, na 75 jaar loopt die taak ten einde. Het gedenkraam is dan ook te zien als een slotakkoord van driekwart eeuw betrokkenheid bij de nazorg van het verzet in de jaren '40-'45.

Een gedenkteken

De Stichting heeft altijd tamelijk in het verborgene gewerkt – dat paste bij de aard van het werk. Maar in het licht van de viering van de bevrijding en ter ondersteuning van het feit dat de primaire taakstelling nagenoeg als voltooid mag worden beschouwd, ontstond het idee van een voor iedereen zichtbaar gedenkteken. In de zoektocht naar een aansprekende plek voor het gedenkteken kwam al snel het voormalige Huis van Bewaring van de Blokhuispoort in beeld. De plek voldoet aan twee belangrijke uitgangspunten van de Stichting:

algemeen toegankelijk en verbonden met de historie van het Friese verzet.

Groenewoud/Buij

Het bestuur heeft het kunstenaarsduo Tilly Buij en Gerard Groenewoud de opdracht verstrekt om het gedenkraam te ontwerpen. Dit monumentale drieliuk van vier-en-een-halve meter breed en krap drie meter hoog komt op de eerste verdieping van het cellenblok van het Huis van Bewaring, dé locatie waar op 8 december 1944 de roemruchte Overval plaatsvond. Het middelste raam van het drieliuk lijkt op een ingegooide ruit, waarmee de chaos van de oorlog wordt gesymboliseerd. Centraal in het linkerraam, dat donker van toon is, fietst een koerierster een onzekere toekomst in, weg van de kijker. Het rechterraam, veel lichter van kleur, toont een tegemoet vliegende pelikaan, symbool van de Stichting en de herwonnen vrijheid.

Stichting Boei

De eigenaar van het Rijksmonument, Stichting Boei, heeft vanaf het eerste contact de toegevoegde waarde van het gedenkraam voor de Blokhuispoort onderkend en zich zeer constructief en coöperatief opgesteld. Ook van Gemeentezijde en de Rijksgebouwendienst is steeds alle medewerking verleend. Het traject van vergunningen verliep dan ook, zeker gezien de omvang van het project, uiterst vlot.

Zes mei 1946 - zes mei 2021

Het was de bedoeling om het gedenkraam op 4 mei 2020 te onthullen maar, zoals geldt voor vrijwel alle in het kader van 75 jaar herdenking en viering Bevrijding geplande evenementen, moest daarvan worden afgezien. Ook de onthulling dit jaar, voor de Stichting echt het 75-jarig jubileum, zal vanwege de heersende beperkingen een door een zeer beperkt aantal betrokkenen bij te wonen evenement zijn. Des te verheugender is het dat Omrop Fryslân bereid bleek de plechtigheid integraal en live op televisie uit te zenden en het daarmee mogelijk maakt dat iedereen er bij kan zijn.

Om in uw agenda te noteren:

6 mei 2021 - 16:15 uur

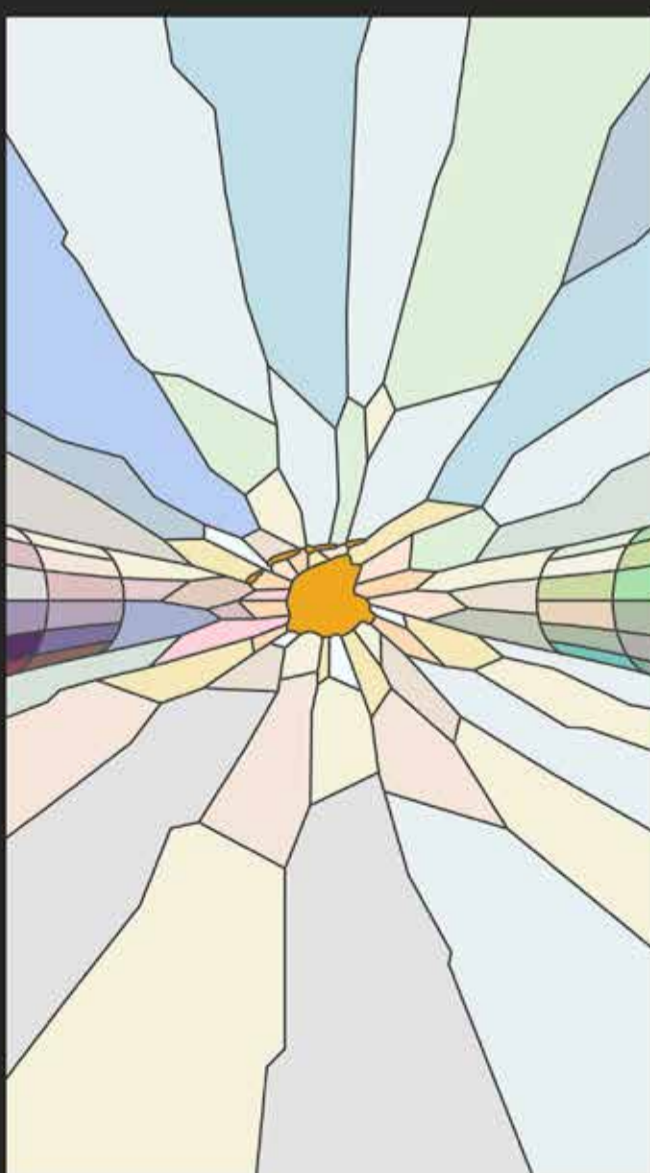
Live uitzending Omrop Fryslân

Onthulling gedenkraam

Stichting Friesland 1940-1945

1940-1945

FRIESLAND

STICHTING